

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

P. K., nar. X,
bytem Y
zastoupen Mgr. Michalem Krčmou, advokátem
se sídlem Navrátilova 675/3, 110 00 Praha 1

proti
žalované

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 7. 2020, č. j. MV-102243-5/SO-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

1. Žalobce podal dne 12. 11. 2019 u Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ podle § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ nebo „zákon“). Podle tvrzení žalobce i výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem v ČR pořízeným žalovanou přitom vyplývá, že žalobce má na území povolen pobyt kontinuálně od r. 2004, nejprve za účelem zaměstnání, později právě za účelem podnikání – OSVČ.

2. Ministerstvo vnitra uvedenou žádost rozhodnutím ze dne 19. 3. 2020, č. j. OAM-37264-11/DP-2019, zamítlo, resp. podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců rozhodlo, že se doba platnosti povolení k dlouhodobému pobytu neprodlužuje (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Důvodem pro takové rozhodnutí bylo to, že žalobce nesplňoval podmínku trestní zachovalosti dle § 174 zákona. Konkrétně Ministerstvo vnitra zjistilo, že žalobce byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 24. 4. 2018, sp. zn. 4 T 160/2017, uznán vinným ze spáchání úmyslného trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1,2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Žalobce v podnapilém stavu (naměřeno mu při dechové zkoušce, potvrzené krevním rozbořem, bylo více než 3 promile alkoholu) nejprve narazil svým vozem do jiného vozu, poté pokračoval v jízdě a následně narazil do dalšího vozu. Žalobci byl uložen trest odnětí svobody v trvání jednoho roku podmíněně odložený na zkušební dobu v trvání tří let; dále byl žalobci uložen peněžitý trest ve výši 30 000 Kč a rovněž trest spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu po dobu tří let. Uvedený rozsudek byl k odvolání státního zástupce potvrzen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2018 (obě rozhodnutí nabyla právní moci právě dne 21. 6. 2021).
3. Žalobce, který se řídil poučením uvedeným v prvostupňovém rozhodnutí, podle něhož proti tomuto rozhodnutí nebylo možné podat odvolání (Ministerstvo vnitra odkázalo na § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), podal proti uvedenému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Městský soud nicméně tuto žalobu usnesením ze dne 13. 5. 2020, č. j. 18 A 7/2020-34 odmítl a postoupil jej žalované k vyřízení jakožto odvolání (postupoval tedy podle § 46 odst. 5 s. ř. s.). Následně žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 7. 2020, č. j. MV-102243-5/SO-2020, uvedené odvolání zamítla (dále jen „napadené rozhodnutí“).
4. Žalobce se s tímto výsledkem neztotožnil a proti uvedenému rozhodnutí podal dne 29. 7. 2020 žalobu podle § 65 s. ř. s. k městskému soudu.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

5. Žalobce proti napadenému rozhodnutí namítá zaprvé, že se správní orgány dostatečně nezabývaly okolnostmi spáchání trestného činu, zejména tím, že jím nikomu nezpůsobil zdravotní újmu ani sobě či jiným osobám majetkovou újmu. Naopak, správní orgány pouze mechanicky aplikovaly § 174 zákona o pobytu cizinců.
6. Zadruhé žalobce namítá, že se správní orgány nezabývaly, resp. zabývaly se nedostatečně, zásahem jejich rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Žalobce uvádí, že v ČR pobývá více než 15 let (od r. 2004), po celou tuto dobu je výdělečně činný; po dobu svého pobytu v ČR se plně integroval do české společnosti a vytvořil si zde potřebné zázemí; jeho začlenění do pracovního života na Ukrajině je nemožné. Žalobce dále upozorňuje, že v ČR žije jeho nezletilá dcera, která zde studuje, a bývalá manželka, která je

zde trvale zaměstnávána. Žalovaná a před ní Ministerstvo vnitra měli obrátit pozornost na faktické soužití rodiny; rozvod v r. 2017 byl zcela formální a spíše jen „rodinným trestem“. Žalobce převedl na svou bývalou manželku automobil, ta si ponechala jeho příjmení, společně potom žijí v jednom bytě. V této souvislosti žalobce rovněž namítá porušení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „EÚLP“) rovněž odkazuje na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 13. 6. 1997 ve věci Marckx proti Belgii, ze dne 21. 10. 1997 ve věci Boujlifa proti Francii a ze dne 23. 6. 2008 ve věci Maslov proti Rakousku. Z uvedených důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí (a před ním i rozhodnutí prvostupňové) za nepřezkoumatelné.

7. Zatřetí žalobce namítá, že ho Ministerstvo vnitra ani žalovaná nepoučili o možnosti zvolit si tlumočníka, neboť žalobce plně neovládá český jazyk. V této souvislosti bylo podle jeho názoru porušeno jeho právo na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. e) EÚLP. Správní orgány nijak neověřovaly jazykové znalosti žalobce, byť z trestních rozsudků, ze kterých vycházely, bylo zřejmé, že v trestním řízení byl přibrán tlumočník. Ve správním řízení přitom žalobce nebyl zastoupen ani advokátem a i obecným zmocněncem. Dále žalobce upozorňuje na důkazně nepodložené spekulace Ministerstva vnitra o tom, z jakých důvodů žalobce dosud nepožádal o povolení k trvalému pobytu.
8. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 24. 8. 2020 k podané žalobě nad rámec napadeného rozhodnutí uvedla, že žalobce svým protiprávním jednáním způsobil majetkovou škodu (vyvolal 2 dopravní nehody). Ke druhé žalobní námitce uvádí, že zohlednila všechny skutečnosti, které žalobce ve vztahu ke svým soukromým a rodinným poměrům v řízení tvrdil. Žalovaná rovněž na vztah žalobce s jeho bývalou manželkou pohlížela jako na rodinný vztah. Žalovaná nebyla povinna sama vyhledávat další informace o soukromém a rodinném životě žalobce; k tomu žalovaná odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni 15. 1. 2020, č. j. 30 A 185/2018-44.

III.

Posouzení žaloby

9. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel přitom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl městský soud bez nařízení jednání, neboť žalovaná s tímto postupem vyslovila souhlas a žalobce na výzvu soudu podle § 51 s. ř. s. nijak nereagoval, je tedy dána fikce jeho souhlasu s takovým postupem.
10. Žaloba není důvodná.
11. **Městský soud se nejdříve zabýval první a druhou žalobní námitkou, které spolu úzce souvisejí.** Žalobce na jedné straně zdůrazňuje, že žalovaná nedostatečně či nesprávně zhodnotila, resp. zkoumala jeho soukromé a rodinné poměry a na druhé straně, že nedostatečně a nesprávně zhodnotila závažnost žalobcova trestného činu.
12. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, [ž]ádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu na úředním tiskopisu, na kterém se podává žádost o vydání tohoto povolení. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3 a 7 a § 55 odst. 1 a 2 vztahují obdobně. Dále podle § 35 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

3 tohoto zákona, [d]obu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37). Podle § 37 odst. 2 písm. a) zákona, [m]inisterstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže nastal některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 1 písm. a), c), d), g), h) a j) až l) nebo v § 56 odst. 2. Konečně podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona, [d]louhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174) za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přiblíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince.

13. Podle § 174 zákona o pobytu cizinců, [z]a trestně zachovalého se pro účely tohoto zákona považuje cizinec, který nemá a) ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu, b) v dokladu cizího státu obdobném výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl odsouzen za jednání, které naplňuje znaky trestného činu.
14. Městský soud předně konstatuje, že v daném případě nemůže být pochyb o tom, že byl naplněn základní zákoný předpoklad pro zamítnutí žalobcovy žádosti z důvodu, že nesplňuje podmínku trestní zachovalosti podle § 174 zákona. Ministerstvo vnitra v tomto ohledu z výpisu z trestního rejstříku žalobce zjistilo, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu (a toto odsouzení dosud nebylo zahazeno). Za takových okolností obecně Ministerstvo vnitra nemá další prostor pro uvažování, zda žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu zamítnout či ji i přes uvedené vyhovět. Vedle toho má nicméně Ministerstvo vnitra (a následně žalovaná) povinnost posoudit, zda důsledky neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu (zejména stran zásahu do rodinného a soukromého života) budou ve vztahu k důvodům svědčícím pro neprodloužení takového pobytového oprávnění přiměřené (viz výše citovaný § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců).
15. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, [p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
16. Městský soud se nejprve zabýval dílčí námitkou spočívající v tom, že správní orgány nedostatečně zjišťovaly, jaké jsou žalobcovy soukromé a rodinné poměry, zejména, že nedostatečně zkoumaly jeho rodinné vazby s bývalou manželkou (námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí). Městský soud musí tuto dílčí námitku odmítnout. Žalovaná v napadeném rozhodnutí jednoznačně vyjádřila, že žalobcovy rodinné vazby na území (s jeho nezletilou dcerou a bývalou manželkou) nezpochybňuje, nicméně je nepovažuje – v kontextu jeho trestné činnosti – za natolik významné, že by se v jejich důsledkujevilo zamítnutí jeho žádosti jako nepřiměřené.
17. Městský soud přitom zdůrazňuje, že bylo především na žalobci, aby tvrdil všechny relevantní skutečnosti, které se k jeho soukromým a rodinným poměrům vztahují. Žalovaná v napadeném rozhodnutí zcela případně odkazuje na judikaturu Nejvyššího

správního soudu, podle které je právě odpovědností účastníka řízení (cizince), aby tvrdil, jakým způsobem může rozhodnutí správního orgánu do jeho soukromého a rodinného života zasáhnout. V rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34 k tomu konkrétně Nejvyšší správní soud uvedl následující (body 22 a 23 tohoto rozsudku; zvýraznění doplnil městský soud): „Nelze ovšem pominout, že obecná povinnost správních orgánů opatřovat podklady pro rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost, případně označit důkazy na podporu jejich tvrzení (§ 50 odst. 2 a § 52 v návaznosti na § 3 správního řádu). Přestože bylo správní řízení o zrušení platnosti povolení k pobytu dle § 87l zákona o pobytu cizinců zahájeno z moci úřední, nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch žalobkyně, tedy rovněž nepřiměřenost tvrzeného zásahu do jejího soukromého a rodinného života, pokud sama žalobkyně takové skutečnosti ani neoznačí. Bylo tedy na samotné žalobkyni, aby přesvědčivým způsobem tvrdila, resp. nabídla důkazy o tom, že v jejím případě existuje překážka bránící vydání správního rozhodnutí (obdobně viz rozsudek ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 – 60). V této souvislosti soud odkazuje také na rozsudek ze dne 29. 4. 2009, č. j. 5 As 101/2008 - 63, v němž uvedl: „Nezbytným předpokladem pro to, aby správní orgán aplikaci ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vážil, je však skutečnost, že existenci rodiny bude sám vyhošťovaný cizinec tvrdit, neboť účelem předmětného ustanovení je právě ochrana jeho práva na rodinný či soukromý život. Pokud se jedná o cizince plnoletého, způsobilého k právním úkonům, jak je tomu i v posuzovaném případě, je pouze na něm, aby se ochrany práva na rodinný život domáhal.“ Ačkoliv se v této věci jednalo o přezkum rozhodnutí o správním vyhoštění, lze uvedené závěry ohledně břemene tvrzení cizince přiměřeně aplikovat také na nyní projednávanou věc.“ Uvedené závěry, které vyplývají rovněž z § 174a věta poslední zákona o pobytu cizinců, přitom Nejvyšší správní soud přijal ve vztahu k řízení zahajovaném z moci úřední, tím spíš tyto závěry platí v řízení zahájeném na žádost cizince.

18. Městský soud ve shodě s žalovanou konstatuje, že žalobce již v řízení vedeném v I. stupni poté, co se seznámil s poklady shromážděnými pro rozhodnutí (viz § 36 odst. 3 správního řádu), učinil vyjádření (datované ke dni 21. 2. 2020), ve kterém se – zřejmě s ohledem na obsah správního spisu, v němž je založen i trestní rozsudek – sám dovolával toho, aby Ministerstvo vnitra při svém rozhodování posoudilo přiměřenost svého případného negativního rozhodnutí z hlediska dopadů do jeho soukromého a rodinného života. V tomto vyjádření nicméně žalobce zmínil pouze svůj dlouhotrvající pobyt v ČR (více než 15 let) a své podnikání ve stavebnictví. Dále označil trestný čin, kterého se dopustil, za ojedinělý exces způsobený osobními problémy a upozornil na to, že uhradil peněžitý trest uložený trestním soudem, prodal svůj osobní automobil apod. Dále upozornil na to, že svým jednáním nikomu nezpůsobil nemajetkovou újmu a veškerou škodu včas uhradil. Žalobce nicméně nijak nezmínil své rodinné poměry, tedy svůj vztah ke své nezletilé dceři a bývalé manželce (kromě poukazu na rozvodové řízení).
19. Ministerstvo vnitra následně v prvostupňovém rozhodnutí konstatovalo, že je mu známo, že žalobce na území pobývá (resp. vede rodinný život) spolu se svou dcerou a bývalou manželkou, nicméně to samo o sobě není dostatečný důvod pro závěr o nepřiměřenosti zamítnutí žalobcovy žádosti, a to zejména za situace, kdy se žalobce ochrany rodinného života nedovolává a žádné specifické okolnosti ve vztahu k němu neuvádí. Následně žalobce ve svém odvolání (resp. žalobě, která nicméně byla postoupena žalované k vyřízení jakožto odvolání) uvedl jen velmi kusé informace o svých rodinných poměrech; konkrétně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

pouze to, že v ČR dlouhodobě pobývá se svou dcerou a bývalou manželkou (současně uvedl několik informací, které vypovídají o tom, že právě s bývalou manželkou vede rodinný život i navzdory tomu, že se s ní v r. 2017 rozvedl). Žalovaná přitom v napadeném rozhodnutí tuto argumentaci dále reflektovala, když konstatovala, že zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu neznámá, že by žalobce nemohl v ČR vůbec pobývat. Žalobce může v ČR pobývat na základě cestovního dokladu (a to až 6 měsíců v průběhu 1 roku), a tedy má nadále možnost pravidelně navštěvovat svou nezletilou dceru (nar. r. 2008) a bývalou manželku; tento stav přitom bude trvat jen po omezenou dobu, dokud nedojde k zaházení žalobcova trestného činu. Rodina má současně možnost usadit se v zemi původu (na Ukrajině); žalovaná v tomto ohledu zdůraznila, že dcera žalobce i jeho bývalá manželka jsou rovněž státní příslušnice Ukrajiny.

20. Městský soud hodnotí takové vypořádání jako dostatečné. Za standardních okolností by městský soud považoval za nutné, aby Ministerstvo vnitra – v tomto typu řízení, ve kterém si žadatel nemusí být vědom toho, že by měl poukazovat na skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života – žadatele v tomto smyslu poučilo o možnosti se takových okolností dovolávat (viz § 4 odst. 2 a 4 správního řádu ve spojení s povinností správního orgánu zkoumat přiměřenost rozhodnutí dle § 46 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců). Z výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 367/2018 sice vyplývá, že je především na cizinci, aby sám tvrdil a doložil okolnosti týkající se jeho soukromých a rodinných poměrů, nicméně to nezabývá správní orgán jeho poučovací povinnosti v tomto ohledu. V posuzovaném případě se nicméně žalobce již v řízení v I. stupni dovolával ochrany svého soukromého a rodinného života, byl si tedy významu těchto okolností vědom; žádné další poučení ze strany Ministerstva vnitra nebylo třeba. Nadto měl žalobce možnost dále okolnosti svého soukromého a rodinného života konkretizovat v odvolání (resp. v odvolacím řízení), ani tento prostor nicméně nijak významně nevyužil. Konečně ani v žalobě žalobce v tomto ohledu neuvádí žádné významnější skutečnosti.
21. Městský soud tedy shrnuje, že žalobce ve správním řízení (ani nyní v řízení před soudem) netvrdil žádné specifické okolnosti vztahující se k jeho rodinnému životu (např. nic netvrdil o intenzitě uvedených rodinných vazeb, finanční či jiné odkázanosti uvedených osob na žalobce apod.); v zásadě „pouze“ argumentoval tím, že v ČR rodinný život se svou dcerou a bývalou manželkou vede. Jak ale městský soud již uvedl výše, tak žalovaná tuto skutečnost nezpochybnila a vycházela z ní; vzhledem k absenci dalších tvrzení ze strany žalobce tedy žalovaná neměla povinnost rodinný život žalobce dále zkoumat. Obdobně v již výše citovaném rozsudku sp. zn. 1 Azs 367/2018 Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„za situace, kdy správní orgány z jim dostupných podkladů bezpečně zjistily osobní a rodinnou situaci žalobkyně a žalobkyně ohledně těchto zjištění ve správním řízení nic nenamítala, nebylo povinností správních orgánů vyzývat žalobkyni k dalšímu, konkrétnějšímu sdělení stran těchto skutečností. Správní orgány nezpochybňovaly tvrzení žalobkyně týkající se jejího rodinného života, která uvedla v odvolání (neměly pochybnost o jejich pravdivosti). Správním orgánům nelze ani vytýkat, že neprovedly důkaz účastnickým výsledkem žalobkyně.“*
22. Žalovaná nicméně nepovažovala uvedené skutečnosti za dostatečně významné. Městský soud hodnotí takové posouzení jako přijatelné; žalovaná uvedla dvě možnosti, jakým způsobem může žalobce realizovat svůj rodinný život se svou nezletilou dcerou a bývalou manželkou, a sice skrze pravidelné návštěvy žalobce v ČR, které mu napadeným rozhodnutím nejsou nijak znemožněny, a případně dočasným přesídlením rodiny na

Ukrajinu. Žalobce sice argumentuje, že první možnost je omezena aktuální epidemiologickou situací a přijatými opatřeními, v jejichž důsledku je možnost cestování omezena; tato okolnost má nicméně podle názoru městského soudu toliko přechodný charakter a není dlouhodobě způsobilá kontaktu rodiny zamezit. Pokud jde o přesídlení rodiny na Ukrajinu, tak v tomto ohledu žalobce v řízení před správními orgány ani v žalobě netvrdil, že by takovému postupu bránily nějaké objektivní překážky. Konečně městský soud považuje za stěžejní rovněž tu okolnost, že žalobci uplyne (resp. uplynula) zkušební doba stanovená rozsudkem Okresního soudu pro Prahu 4, sp. zn. 4 T 160/2017, dne 21. 6. 2021, tedy méně než rok po vydání napadeného rozhodnutí. Po uplynutí této relativně krátké doby – pokud se žalobce osvědčí – dojde k zahlázení jeho odsouzení, a žalobce tak bude znovu splňovat podmínku trestní zachovalosti a bude moci znovu podat žádost o takové pobytové oprávnění, které ho bude opravňovat k dlouhodobému pobytu na území.

23. Městský soud rovněž konstatuje, že uvedené závěry je možné vztáhnout i k tvrzení žalobce stran jeho soukromého života. Žalobce – jak uvedla žalovaná v napadeném rozhodnutí – v průběhu správního řízení tvrdil pouze to, že má v ČR vybudovány pevné vazby a podnikání, že jeho pracovní začlenění na Ukrajině je nemožné apod. Žalobce nicméně v tomto ohledu neuvedl žádná konkrétní tvrzení; není tedy vůbec zřejmé, z jakého důvodu by nemohl pracovat na Ukrajině (toto tvrzení je tedy zcela nepodložené, resp. spekulativní); z jeho vyjádření rovněž nic konkrétního nevyplývá o jeho sociálních vazbách v ČR či o jeho podnikání. Konečně městský soud nemůže než vyslovit jistou pochybnost o míře začlenění žalobce do české společnosti, pokud žalobce v žalobě současně přiznává, že ani po více než 15 letech pobytu neovládá český jazyk. Žalovaná tak jen stěží mohla těmito nekonkrétními tvrzeními přiznat větší relevanci nad rámec z cizineckého systému ověřené skutečnosti, že žalobce má v ČR povolen pobyt již od r. 2004.
24. Uvedené okolnosti vztahující se k rodinnému a soukromému životu (tedy skutečnost, že žalobce žije v ČR společně se svou dcerou a bývalou manželkou a že v ČR pobývá od r. 2004) potom žalovaná (a před ní v menší míře i Ministerstvo vnitra) poměřila se závažností trestného činu, kterého se žalobce dopustil, jak bylo její povinností (viz § 56 odst. 2 písm. a) a rovněž § 174a odst. 1 zákona pobytu cizinců). Městský soud se přitom neztotožňuje s tvrzením žalobce, že v napadeném rozhodnutí takové posouzení závažnosti žalobcova protiprávního jednání chybí. Žalovaná jednoznačně uvedla, že skutečnost, že žalobce svým protiprávním jednáním nikomu nezpůsobil zranění či jinou nemajetkovou újmu, nesnižuje závažnost jeho jednání. Žalovaná zdůraznila, že činem žalobce došlo k výraznému ohrožení zájmu chráněného zákonem (zdraví a majetek osob). Dále žalovaná zdůraznila, že žalobce řídil motorové vozidlo ve stavu silné opilosti, do které se sám uvedl. Žalovaná tedy jednoznačně vyjádřila, že trestný čin, kterého se žalobce dopustil, považuje za relativně závažný. Takové jednání podle žalované nesvědčí o respektu žalobce k právním předpisům, a to i s ohledem k tomu, že ho žalobce omlouval svými osobními problémy (ty ho nicméně neopravňují k porušování právních předpisů a ohrožování ostatních osob).
25. Takové hodnocení považuje městský soud za přijatelné; shoduje se přitom s žalovanou, že žalobce významně ohrozil zdraví, život a majetek dalších osob (jízda autem ve stavu silné opilosti), ačkoliv ve výsledku k fatálním následkům nedošlo. Současně se jednalo o hrubé porušení právních předpisů, což lze dovodit z toho, že žalobci byly bezprostředně po dokonání trestného činu naměřeny vysoké hodnoty alkoholu – více než 3 promile (nikoliv

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

teda nižší hodnoty, při kterých by bylo možné usoudit, že i míra ohrožení třetích osob či jejich majetku byla významně nižší). Jeho jednání tedy svědčí o zvláštní bezohlednosti ve vztahu k zájmům chráněným zákonem. Za daných okolností – tedy při hodnocení, že protiprávní jednání žalobce bylo relativně závažné a že rodinný život může žalobce, byť s jistými omezeními či změnami, realizovat i po zamítnutí žádosti – tedy městský soud souhlasí s žalovanou, že v posuzovaném případě bylo její rozhodnutí z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života žalobce přiměřené. Městský soud rovněž ve shodě s žalovanou zdůrazňuje, že se nejedná o rozhodnutí, které by mělo trvalé důsledky; jak již bylo uvedeno výše, tak žalobce bude moci poté, co bude zahlazeno jeho odsouzení (k čemuž by mohlo dojít již zhruba v polovině r. 2021), opět splňovat podmínku trestní zachovalosti. Omezení pro soukromý a rodinný život plynoucí pro žalobce z napadeného rozhodnutí budou tedy pravděpodobně (v závislosti na dalším jeho chování) mít jen krátkého trvání. V tomto kontextu je tím spíš městský soud hodnotí jako přiměřené.

26. Městský soud jen doplňuje, že neshledal, že by jím potvrzené závěry žalované byly v rozporu s žalobcem uváděnými rozhodnutími ESLP. Již žalovaná se s touto námitkou přesvědčivě vypořádala (viz str. 9 napadeného rozhodnutí); žalobce přitom těmto závěrům nečiní žádnou konkrétní oponenturu. Městský soud tedy pouze odkazuje na příslušnou pasáž odůvodnění napadeného rozhodnutí, se kterým se ztotožňuje.
27. Dále se městský soud zabýval třetí žalobní námitkou, kterou žalobce argumentoval, že v řízení před správními orgány byla porušena jeho procesní práva, neboť nebyl poučen o možnosti zvolit si pro řízení tlumočníka. Dále žalobce upozornil na spekulativní argumentaci Ministerstva vnitra.
28. Podle § 16 odst. 3 správního řádu, *[k]aždý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. V řízení o žádosti si žadatel, který není občanem České republiky, obstará tlumočníka na své náklady sám, nestanoví-li zákon jinak.*
29. Podle čl. 37 odst. 4 Listiny, *[k]do prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka.*
30. Podle čl. 6 odst. 3 písm. e) EÚLP, *[k]aždý, kdo je obviněn z trestného činu, má tato minimální práva: e) mít bezplatnou pomoc tlumočníka, jestliže nerozumí jazyku používanému před soudem nebo tímto jazykem nemluví.*
31. Ani této žalobní námitce nemohl městský soud přisvědčit. Předně musí městský soud odmítnout, že by v daném případě mohlo být porušeno žalobcovo právo zaručené čl. 6 odst. 3 písm. e) EÚLP. Uvedené ustanovení se totiž vztahuje k řízení o trestních obvinění (v prostředí správního práva tedy zejména k řízení o přestupku); v posuzovaném případě se nicméně nejednálo o řízení o přestupku (či obecně řízení o trestním obvinění), ale o řízení o žádosti žalobce o pobytové oprávnění. Citované ustanovení EÚLP tedy na posuzovaný případ nedopadá. Ust. čl. 6 odst. 1 EÚLP potom žádné konkrétní právo žalobce na tlumočníka (např. v porovnání s čl. 37 odst. 4 Listiny a § 16 odst. 3 správního řádu) nezakotvuje; jedná se o obecně vyjádřené právo na spravedlivý proces.
32. Dále městský soud uvádí, že citovaný § 16 odst. 3 správního řádu váže právo účastníka řízení, resp. každého, kdo v řízení vystupuje, na tlumočníka na to, že on sám prohlásí, že neovládá jazyk jednání (tedy český jazyk). Žalobce přitom v řízení vedeném v I. stupni nic takového neučinil; tedy neučinil žádné prohlášení, kterým by upozornil na to, že jeho

schopnost dorozumět se v českém jazyce je omezená a že by tedy pro řízení potřeboval tlumočení. Konečně žalobce v rámci řízení samostatně komunikoval v češtině (viz samotná žádost; skutečnost, že žalobce se sám seznámil s podklady shromážděnými pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, které byly v českém jazyce, a poté jeho vyjádření datované k 21. 2. 2020, ve kterém reagoval na shromážděné podklady a které bylo rovněž psáno česky). Ministerstvo vnitra tedy za takových okolností nemělo povinnost žalobce poučit o možnosti zvolit si tlumočníka a poskytnout mu v tomto ohledu součinnost, protože způsob, jakým žalobce v řízení komunikoval, pro to nesvědčil. Žalovaná současně přesvědčivě vysvětlila, že ze skutečnosti, že žalobce měl k dispozici soudního tlumočníka v trestním řízení, bezprostředně nevyplývá, že by ho nutně potřeboval i v předmětném správním řízení. To zvláště za situace, kdy žalobce v rámci tohoto řízení standardně komunikoval v češtině. Pokud žalobce takovou potřebu měl, potom bylo na něm, aby vůči Ministerstvu vnitra učinil příslušné prohlášení. V odvolacím řízení, v němž žalobce uplatnil obdobnou námitku jako nyní v žalobě, a které by tak bylo možné považovat za prohlášení ve smyslu § 16 odst. 3 správního řádu, byl potom žalobce zastoupen českým advokátem. Jeho procesní práva tak nebyla porušena.

33. Městský soud přitom uvedené okolnosti posoudil obdobně jako Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 5. 2016, č. j. 9 Azs 41/2016-48, ve kterém tento soud konstatoval následující (bod 32 rozsudku): *„Dle § 16 odst. 3 správního řádu má na tlumočníka právo každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání. Krajský soud zcela adekvátně popsal a zdůvodnil, proč v nynější věci nic nenásvědčovalo tomu, že by stěžovatel neovládal jazyk, jímž se vede jednání. Stěžovatel totiž bez problémů reagoval na oznámení zahájení správního řízení a vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, které byly sepsány v češtině. Dne 21. 5. 2013 se stěžovatel seznámil s podklady rozhodnutí, které byly v češtině, a podal k nim v češtině vyjádření, které svědčí o tom, že stěžovatel byl orientován v problematice, jíž se řízení týkalo. Zároveň v případě stěžovatele jde o cizince, který v České republice dne 29. 1. 2013 úspěšně absolvoval bakalářské vysokoškolské studium na T. a v navazujícím studiu hodlal pokračovat. Nejvyšší správní soud plně souhlasí s krajským soudem, že uvedené okolnosti jasně svědčí o tom, že stěžovatel tlumočníka nepotřeboval. Jak již bylo výše uvedeno, poučovací povinnost je vázána na povahu úkonu správního orgánu a poměry dotčené osoby. Poměry stěžovatele jednoznačně svědčily o tom, že tlumočníka nepotřebuje, proto správní orgán nebyl povinen jej poučovat o právu na tlumočníka.“* V rozsudku ze dne 9. 1. 2019, č. j. 9 As 237/2017-30, potom Nejvyšší správní soud uvedl následující: *„Námitka, že v řízení prvního stupně měl být ustanoven tlumočník, není důvodná. Podle § 16 odst. 3 správního řádu je jednou z podmínek pro tento postup prohlášení účastníka, že neovládá český jazyk, k čemuž v řízení před správním orgánem prvního stupně nedošlo a v odvolacím řízení již stěžovatelka měla českého advokáta.“*
34. Závěrem městský soud dodává, že námitka týkající se spekulací Ministerstva vnitra o důvodech, proč žalobce již dříve nepožádal o povolení k trvalému pobytu, je bezpředmětná. Obdobné námitce uplatněné v odvolání již přisvědčila žalovaná v napadeném rozhodnutí. Současně ale uvedla, že tyto dílčí nepodložené úvahy Ministerstva vnitra nemají vliv na celkovou zákonnost jeho rozhodnutí. S tím se městský soud plně ztotožňuje.

IV.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

35. Vzhledem k tomu, že městský soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož žalobce neměl ve věci úspěch, nepřiznal mu soud náhradu nákladů řízení. Žalované, která měla ve věci plný úspěch, potom nevznikly náklady převyšující náklady běžné úřední činnosti. Ani jí tudíž městský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 30. srpna 2022

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.